

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava
počinjena na teritoriji
bivše Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T

Datum: 7. april 2014.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 7. aprila 2014.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PRIHVATANJE DOKAZA
BEZ POSREDSTVA SVJEDOKA (DOKUMENTI VEZANI ZA DIO PREDMETA KOJI SE
ODNOSI NA SARAJEVO)**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu optuženog za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka: dokumenti vezani za dio predmeta koji se odnosi na Sarajevo", koji je optuženi podnio 3. marta 2014. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku s tim u vezi.

I. Argumenti

1. U Zahtjevu optuženi traži da se 107 dokumenata vezanih za dio predmeta koji se odnosi na Sarajevo prihvate bez posredstva svjedoka na osnovu pravila 89(C) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ U Dodatku A Zahtjevu, optuženi iznosi argumente u vezi sa relevantnošću, autentičnošću i vrijednošću koju svaki od tih dokumenata ima za njegovu tezu.² Optuženi isto tako napominje u Zahtjevu da tri dokumenta još uvijek čekaju na prijevod.³ On nadalje tvrdi da četiri dokumenta nisu uključena u njegov spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, budući da je tek sad bio u mogućnosti da obavi sveobuhvatniji pregled dokumenata i da identifikuje dodatni materijal. Stoga on traži da se i ti dokumenti dodaju na njegov spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter.⁴

2. Dana 14. marta 2014., tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Zahtjev za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka: dokumenti vezani za dio predmeta koji se odnosi na Sarajevo, sa javnim Dodatkom A" (dalje u tekstu: Odgovor), u kojem se protivi prihvatanju 42 dokumenta.⁵ Tužilaštvo se djelimično protivi Zahtjevu, *inter alia* na osnovu toga što neki od dokumenata (i) predstavljaju duplikate dokaza koji su već uvršteni u spis ili su za to predloženi drugdje u Zahtjevu;⁶ (ii) nemaju "relevantnost ni dokaznu vrijednost bez dodatne kontekstualizacije", naročito u odnosu na određene lokacije;⁷ ili (iii) nemaju "pokazatelje relevantnosti ili dokazne vrijednosti", naročito zato što "ne potkrepljuju tvrdnje iznesene u

---

¹ Zahtjev, par. 1, 3.

² Zahtjev, par. 2, Dodatak A.

³ Riječ je o sljedećim dokumentima: 1D03240, 1D26858 i 1D26926.

⁴ Ovi dokumenti obilježeni su asteriskom u Dodatku A Zahtjeva i nose sljedeće brojeve na osnovu pravila 65ter: 13726, 15611, 17058 i 21975. Zahtjev, par. 5, Dodatak A.

⁵ Odgovor, Dodatak A.

⁶ Odgovor, par. 1-3.

⁷ Odgovor, par. 1, 4-7.

Zahtjevu, ili zato što su te tvrdnje irelevantne".⁸ Osim toga, kod pet od 42 dokumenta prigovori su izneseni na osnovi toga što za njih nisu dostavljeni prijevodi na engleski.⁹

3. Što se tiče tačke (i), tužilaštvo tvrdi da su sedam dokumenata duplikati dokaznih predmeta koji su već prihvaćeni,¹⁰ dok jedan je dodatni dokument duplikat drugog dokumenta čije se privatanje u spis traži u Zahtjevu.¹¹ Osim toga, jedan od dokumenata predstavlja izvadak iz većeg dokumenta koji je već prihvaćen kao dokazni predmet, dok je jedan drugi dokument u cijelosti sadržan u dokumentu koji je već prihvaćen u spis.¹²

4. Što se tiče tačke (ii), tužilaštvo tvrdi da mnogi od dokumenata čijem prihvatanju se ono u ovoj kategoriji protivi predstavljaju redovne borbene izvještaje Sarajevsko-romanijskog korpusa (dalje u tekstu: SRK) koje su kao primjere za provokacije ili kršenje sporazuma o prekidu vatre podnijeli pripadnici Armije Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: ABiH). Međutim, u mnogim slučajevima, kako tvrdi tužilaštvo, ti dokumenti sadrže "suhoparne geografske opise lokacija na kojima je došlo do navodnih provokacija, kao i neke regione za koje se zna da su daleko od područja srednjeg Sarajeva, koje je pod opsadom", a koji su relevantni za Optužnicu.¹³ Pored toga, što se tiče dokumenta broj 1D02745 na osnovu pravila 65ter, tužilaštvo isto tako napominje da je optuženi to predstavio tako da dokument potiče iz zbirke dokaza tužilaštva. Međutim, prema riječima tužilaštva, to nije slučaj, pa ono zato i traži da optuženi dostavi daljnje informacije o porijeklu tog dokumenta, a naročito o tome kako ga je i preko koga primio.¹⁴

5. Što se tiče tačke (iii), tužilaštvo tvrdi da za dokumente čijem prihvatanju u spis se ono protivi u ovoj kategoriji nije pokazano da su relevantni, prije svega zato što ne potkrepljuju obrazloženje koje je optuženi iznio u Dodatku Zahtjevu o tome zašto bi isti trebalo da budu

⁸ Odgovor, par. 1, 8-10.

⁹ Riječ je o dokumentima: 1D26858, 1D26926, 1D40483, 1D44043 i 1D55013. V. Odgovor, Dodatak A, str. 2, 17, 22-23, 30, 54.

¹⁰ Odgovor, par. 1, 3, fusnota 4. Tih sedam duplikata su, prema tužiocu, sljedeći: 1D01222 (već prihvaćen kao P1006), 1D01881 (već prihvaćen kao D260), 1D03240 (već prihvaćen kao D1074), 1D07552 (već prihvaćen kao P6297), 1D55014 (već prihvaćen kao D193), 010809 (već prihvaćen kao D2975) i 21975 (već prihvaćen kao D229).

¹¹ Prema riječima tužilaštva, 1D01331 je isti kao i 1D04973, ali je podnjet u formatu novinskog saopštenja. V. Odgovor, par. 1, 3, fusnota 4.

¹² Prema riječima tužilaštva, 1D40470 je izvadak iz D774, dok je 13726 u cijelosti sadržan u D2844. V. Odgovor, par. 3, fusnota 5. V. takođe Dodatak A, str. 56.

¹³ Odgovor, par. 4-7, fusnote 6-13. Tužilaštvo kao primjer navodi sljedeće dokumente: 1D01673, 1D01743, 1D01756, 1D01757, 1D01768, 1D01774, 1D01778, 1D01779, 1D01858, 1D02745, 1D07515, 1D08060, 1D40650, 1D40653 i 1D40655. Vijeće napominje da ovo, po svemu sudeći, nije konačan spisak primjerā, budući da su na strani 47 Dodatka A Odgovoru na istoj osnovi izneseni prigovori i na 1D01761 i 1D01767. Vijeće također napominje da se 1D01757 zapravo ne navodi u Zahtjevu i da je tužilaštvo vjerovatno htjelo da navede 1D01767, ali je napravilo tipografsku grešku.

¹⁴ Odgovor, par. 7, fusnota 15. Vidi takođe Dodatak A Odgovoru, strana 40.

prihvaćeni. Osim toga, kako tvrdi tužilaštvo, neke od tvrdnji optuženog bi, čak kada bi se i potkrijepile dokumentom koji je u pitanju, ostale irelevantne.¹⁵

6. Dana 2. aprila 2014., Vijeće je putem elektronske pošte zatražilo da optuženi do 4. aprila 2014. do kraja radnog vremena dostavi podnesak u kojem bi se osvrnuo na prigovor tužilaštva o porijeklu dokumenta 1D02745. Dana 4. aprila, optuženi je podnio svoj Podnesak u vezi sa dokumentom #1D02745" (dalje u tekstu: Podnesak), u kom se izvinio zbog činjenice da kopija tog dokumenta koja je učitana u e-court sistem za elektronsko vođenje suđenja nije obilježena ERN brojem, te priložio kopiju dokumenta obilježenog ERN brojem 00868948.¹⁶

II. Mjerodavno pravo

7. Pravilo 89 Pravilnika o postupku i dokazima u relevantnim dijelovima nalaže:

(C) Vijeće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrijednost.

(D) Vijeće može izuzeti dokaz ako potreba da se osigura pravično suđenje znatno preteže nad njihovom dokaznom vrijednošću.

(E) Vijeće može zahtijevati potvrdu autentičnosti dokaznog materijala pribavljenog izvan suda.

8. Iako je najprimjereniji metod prihvatanja dokumenta onaj preko svjedoka koji o njemu može govoriti i odgovarati na pitanja s njim u vezi, prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka je praksa uvriježena u jurisprudenciji Međunarodnog suda.¹⁷ Dokazi mogu da budu prihvaćeni bez posredstva svjedoka ako se ispune uslovi iz pravila 89, naime ako su relevantni, imaju dokaznu vrijednost i pokazatelje autentičnosti. Kad se ispune ti uslovi, Vijeće zadržava diskreciono pravo u pogledu prihvatanja tih dokaza, između ostalog na osnovu pravila 89(D), koje predviđa da Vijeće može izuzeti dokaz ako potreba da se obezbijedi pravično suđenje uveliko nadmašuje njegovu dokaznu vrijednost.¹⁸ Prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka je

¹⁵ Odgovor, par. 8, fusnota 16. Primjeri takvih dokumenata koje daje tužilaštvo obilježeni su sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 1D00490, 1D00504, 1D01102, 1D01874 i 1D03777. Vijeće napominje da su za još šest dokumenata izneseni prigovori ne na osnovu toga što za njih nije pokazano da su relevantni ili da imaju dokaznu vrijednost, već zato što su neodređeni ili se odnose na irelevantne geografske lokacije. Riječ je o 1D01095, 1D01107, 1D01317, 1D07511, 1D26800 i 1D32311. V. Odgovor, Dodatak, str. 1, 4, 9, 20, 55, 58.

¹⁶ Podnesak, paragrafi 2-3, Dodatak A.

¹⁷ Odluka po prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svjedoka, 13. april 2010. (dalje u tekstu: Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka), par. 5, 9.

¹⁸ Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, par. 5.

mehanizam koji se koristi u izuzetnim slučajevima, budući da on ne omogućava nužno valjanu kontekstualizaciju konkretnih dokaza.¹⁹

9. Vijeće se takođe poziva na svoj "Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka", koji je izdat 8. oktobra 2009. (dalje u tekstu: Nalog u vezi s procedurom), a koji nalaže sljedeće u vezi s bilo kojim zahtjevom za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka:

Strana koja zatraži prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka u zahtjevu će: i) dati kratak opis dokumenta za koji traži da bude uvršten u spis; ii) jasno naznačiti relevantnost i dokaznu vrijednost svakog dokumenta; iii) objasniti kako se taj dokument uklapa u tezu te strane, i iv) navesti pokazatelje autentičnosti tog dokumenta.²⁰

III. Diskusija

10. Vijeće je ranije već izjavilo da strana koja podnosi zahtjev da se prihvate dokazi bez posredstva svjedoka mora da pokaže dovoljno jasno i konkretno gdje se i kako koji od dokumenata uklapa u njenu tezu.²¹ Vijeće napominje da je optuženi u Zahtjevu uglavnom objasnio kako se većina tih dokumenata uklapa u njegovu tezu.²² Stoga Vijeće općenito prihvata objašnjenja optuženog, izuzev za jedan broj dokumenata o kojima će biti govora u nastavku teksta.²³

11. Što se tiče uslova da dokumenti koji su ponuđeni na usvajanje bez posredstva svjedoka moraju da imaju dovoljno pokazatelja autentičnosti, Vijeće kao prvo napominje da tužilaštvo dovodi u pitanje autentičnost nekih od tih dokumenata, o čemu će se diskutirati niže u tekstu.²⁴ Što se tiče ostatka dokumenta, Vijeće je mišljenja da oni imaju dovoljno pokazatelja autentičnosti, tako da bi mogli da budu prihvaćeni u spis bez posredstva svjedoka ako preostali kriterijumi iz pravila 89(C) budu zadovoljeni.

12. Nakon što je pregledalo 65 dokumenata u vezi s kojima nije iznesen prigovor, Vijeće smatra da su svi oni isto tako relevantni za ovaj predmet i da imaju dokaznu vrijednost, budući da se odnose na jednu ili više sljedećih komponenti: (i) položaji i oružje Armije BiH u okolici Sarajeva; (ii) sastanci optuženog i njegova spremnost da pregovara u vezi sa Sarajevom; (iii) obnova komunalnih usluga u Sarajevu; (iv) prolaz humanitarne pomoći prema Sarajevu; (v) prekidi vatre u Sarajevu; (vi) pitanje da li je paljba SRK na Sarajevo bila selektivna i

¹⁹ Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, par. 9, 15.

²⁰ Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka, 8. oktobar 2009., Dodatak A, Dio VII, par. R.

²¹ Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, par. 6.

²² Zahtjev Dodatak A.

²³ V. dolje, par. 18, 27.

proporcionalna; (vii) navodi o progonima u sarajevskim opštinama; (viii) događaji u Goraždu; (ix) kontrola jedinica SRK-a; i (x) interna organizacija srpskog Ministarstva unutrašnjih poslova. Prema tome, dokumenti označeni sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter biće prihvaćeni u spis bez posredstva svjedoka: 1D00365, 1D00615, 1D01097, 1D01178, 1D01323, 1D01460, 1D01518, 1D01520, 1D01536, 1D01577, 1D01578, 1D01596, 1D01597, 1D01609, 1D01613, 1D01661, 1D01662, 1D01663, 1D01676, 1D01679, 1D01707, 1D01708, 1D01709, 1D01715, 1D01721, 1D01722, 1D01725, 1D01728, 1D01746, 1D01751, 1D01769, 1D01771, 1D01775, 1D01777, 1D01780, 1D01785, 1D01786, 1D01787, 1D01790, 1D02741, 1D02742, 1D03000, 1D03264, 1D03469, 1D04973, 1D07501, 1D07506, 1D07508, 1D07516, 1D07520, 1D07541, 1D07549, 1D07554, 1D20336, 1D20541, 1D25062, 1D29024, 1D29736, 1D40453, 1D65292, 1D65303, 1D70491, 1D71029, 15611 i 17058.

13. Vijeće nadalje napominje da optuženi traži da na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter doda dokumente 15611 i 17058. Vijeće će taj zahtjev odobriti.

14. Vijeće će se sada pozabaviti dokumentima na čije je prihvatanje tužilaštvo iznijelo prigovor.

A. Duplikati

15. Kao što je ustvrdilo tužilaštvo,²⁵ devet dokumenata koji su podneseni putem Zahtjeva već je uvršteno u dokaze u ovom predmetu. Upravo zato Vijeće neće prihvatiti sljedeće dokumente: 1D01222 (već je prihvaćen kao P1006), 1D01881 (već prihvaćen kao D260), 1D03240 (već prihvaćen kao D1074), 1D07552 (već prihvaćen kao P6297), 1D40470 (izvadak iz D774), 1D55014 (već prihvaćen kao D193), 01089 (već prihvaćen kao D2975), 13726 (u cjelini sadržan u D2844) i 21975 (već prihvaćen kao D229). Vijeće neće prihvatiti dokument 1D01331, novinski izvještaj koji se odnosi na pismo koje je optuženi uputio Boutrosu Boutrosu Ghaliju 11. jula 1992. godine i donosi to pismo u celini, zato što je u paragrafu 12 već prihvatilo dotično pismo (1D04973).

B. Nisu dostavljeni prijevodi

16. Vijeće podsjeća da se tužilaštvo protivi prihvatanju pet dokumenata zato što nisu prevedeni.²⁶ Međutim, u trenutku kad je Vijeće počelo rješavati po Zahtjevu, svi prijevodi su

---

²⁴ V. dolje, par. 22–23.

²⁵ V. gore, para. 3.

²⁶ V. gore, par. 2.

već bili učitani u e-court. Prema tome, Vijeće će razmotriti pitanje da li tih pet dokumenata ispunjavaju uslove za prihvatanje u spis bez posredstva svjedoka.

17. Nakon pregleda pomenutih dokumenata, Vijeće se uvjerilo da su 1D26858, 1D40483, 1D44043 i 1D55013 relevantni i da imaju dokaznu vrijednost, budući da se odnose na (i) proteste VRS Ujedinjenim nacijama (dalje u tekstu: UN) u vezi sa napadima Armije BiH na područje Sarajeva; (ii) situaciju u Sarajevu i na Ilidži u aprilu 1992.; (iii) mogućnost kancelarije optuženog da uspostavi kontrolu nad Ministarstvom unutrašnjih poslova i snagama specijalne policije; i (iv) pritužbe VRS-a UN-u u vezi sa korištenjem zračne luke Sarajevo. Prema tome, Vijeće će dokumente 1D26858, 1D40483, 1D44043 i 1D55013 prihvatiti u spis bez posredstva svjedoka.

18. Što se tiče dokumenta 1D26926, Vijeće napominje da je to kratki nalog Odsjeka Ministarstva odbrane Ilidža mjesnoj zajednici Nedžarići da se odredi osoba iz ratne komisije koja bi vodila civilnu zaštitu. Optuženi tvrdi da je taj dokument relevantan jer pokazuje napore koje je preduzeo kako bi se poboljšali životni uslovi za civile bez obzira na njihovu nacionalnost.²⁷ Vijeće ne vidi kako taj dokument potkrepljuje tvrdnju optuženog, budući da ne sadrži nikakvu referencu ni na optuženog, ni na nacionalnost civila. Shodno tome, uslijed propusta optuženog da dovoljno razjasni kako se taj dokument uklapa u njegovu tezu, odnosno da objasni širi kontekst, Vijeće nije u mogućnosti da utvrdi da je on relevantan, pa prema tome neće uvrstiti dokument 1D26926 u spis bez posredstva svjedoka.

C. Dokumenti za koje je potrebna dodatna kontekstualizacija

19. Što se tiče argumenta tužilaštva da više dokumenata, a riječ je uglavnom o borbenim izvještajima SRK-a, nije dovoljno kontekstualizirano, budući da sadrže neodređene geografske reference i/ili se odnose na regije koje se nalaze daleko od područja centralnog Sarajeva, Vijeće napominje da je ono pregledalo te dokumente. Neki od njih doista sadrže neodređene geografske reference. Međutim, mnogi se isto tako odnose na dobro poznate lokacije koje zauzimaju istaknuto mjesto u ovom predmetu, kao što su na primjer Dobrinja i Alipašino Polje. Osim toga, oni pružaju informacije o događajima u zoni odgovornosti SRK-a iz vremenskog perioda relevantnog za Optužnicu i tiču se i pitanja kao što su poštivanje sporazuma o prekidu vatre od strane SRK-a, poštivanje zone potpunog isključenja, akcija ABiH u odnosu na zonu odgovornosti SRK-a, proporcionalnosti odgovora SRK-a na vatru koju je otvarala ABiH i tako dalje. Prema tome, Vijeće smatra da su ti dokumenti relevantni za ovaj predmet i da imaju dokaznu vrijednost. Shodno tome, Vijeće će u spis uvrstiti 1D01673, 1D01743, 1D01756,

1D01761, 1D01767, 1D01768, 1D01774, 1D01778, 1D01779, 1D01858, 1D07515, 1D08060, 1D40650, 1D40653 i 1D40655.

20. Kao što je gore napomenuto,²⁸ tužilaštvo se protivi prihvatanju dokumenta 1D02745, naređenja koje je optuženi izdao Glavnom štabu VRS-a 19. aprila 1994., *inter alia* na osnovu toga što optuženi tvrdi da taj dokument potiče iz zbirke dokaza tužilaštva, a tužilaštvo tvrdi da tome ipak nije tako. Nakon što je u Podnesku primilo dodatne informacije, Vijeće se uvjerilo da je taj dokument označen ERN brojem i da prema tome zaista potiče iz zbirke tužilaštva, kao što je to i tvrdio optuženi. Kao drugo, tužilaštvo tvrdi da dokument nije dovoljno kontekstualiziran i da je trebalo da bude prezentiran preko svjedoka. Tužilaštvo se zatim poziva na više dokaznih predmeta koji su već prihvaćeni u ovom predmetu, napominjući da oni ukazuju na kontekst u kojem je izdato naređenje optuženog i osporavaju tvrdnje optuženog iznesene s tim u vezi.²⁹ Optuženi tvrdi da dokument ukazuje na to da je on dozvolio prolaz dva voda UN-a iz Sarajeva na Pale i da to samo po sebi pokazuje da on nije imao nikakvih namjera da nametne nerazumna ograničenja UN-u i dostavi humanitarne pomoći.³⁰ Nakon što je pregledalo dokument, Vijeće smatra da je on relevantan za tvrdnje koje se odnose na ograničenja kretanja UN-a i humanitarne pomoći i da je shodno tome relevantan za ovaj predmet. Dokument isto tako govori sam za sebe i – kao što je napomenulo tužilaštvo – povezan je s nekoliko drugih dokumenata koji su uvršteni u spis. Prema tome, Vijeće zaključuje da nije potrebna daljnja kontekstualizacija da bi ovaj dokument bio prihvaćen bez posredstva svjedoka. Naposljetku, Vijeće nema nikakvih nedoumica oko porijekla tog dokumenta, budući da on ima dovoljno pokazatelja autentičnosti, uključujući i pečat i potpis optuženog. Iz navedenih razloga, Vijeće zaključuje da je dokument 1D02745 relevantan i da ima dokaznu vrijednost. Ono će ga, prema tome, uvrstiti u spis bez prisustva svjedoka.

D. Dokumenti koji su nedovoljno relevantni ili nemaju dovoljnu dokaznu vrijednost

21. Vijeće će sada preći na one dokumente na koje je tužilaštvo iznijelo prigovor da nije pokazano da su relevantni ili da imaju dokaznu vrijednost.

22. Tužilaštvo se protivi prihvatanju dokumenta 1D01095 bez posredstva svjedoka zato što on ne sadrži podatke o izvoru iz kojeg potiče i na prvi pogled ne zadovoljava kriterijume

---

²⁷ Zahtjev, Dodatak A.

²⁸ V. gore, para. 4.

²⁹ Odgovor, par. 7, Dodatak, str. 40-41.

³⁰ Zahtjev, Dodatak A.

pouzdanosti i dokazne vrijednosti.³¹ Vijeće se s tim slaže. Originalna verzija dokumenta, naslovljena je "prepis službene zabilješke", nema pokazatelje autentičnosti, kao što su pečat ili potpis. Iako su na dokumentu otipkana slova "Press centar", Vijeću nije jasno na koji se "Press centar" to odnosi. Osim toga, iako je na kraju zabilješke otipkano prezime, nema indikacija o kojoj bi se osobi moglo raditi, kao ni o tome gdje je ona radila. Prema tome, dokument 1D01095 neće biti uvršten u spis bez posredstva svjedoka.

23. Slično tome, tužilaštvo se protivi prihvatanju dokumenta 1D01102 na osnovu nedovoljnih pokazatelja pouzdanosti i nedovoljne dokazne vrijednosti informacija sadržanih u njemu i tvrdi da je isti trebao da bude korišten uz svjedoka koji je mogao da pruži informacije o pouzdanosti izvora.³² Vijeće napominje da dokument nosi zaglavlje Stanice javne bezbjednosti Ilidža i da, po svemu sudeći, predstavlja izvještaj o Zelenim beretkama. Međutim, na dokumentu nema pečata, imena ni potpisa autora i nije jasno tko je zapravo pripremio izvještaj i/ili sastavio informacije sadržane u njemu. Prema tome, ovaj dokument nema dovoljno pokazatelja autentičnosti i kao takav je slabe dokazne vrijednosti. Vijeće neće uvrstiti 1D01102 u spis bez posredstva svjedoka.

24. Što se tiče dokumenta 1D01317, dopisa optuženog Međunarodnom komitetu Crvenog krsta (dalje u tekstu: MKCK) od 28. maja 1992., tužilaštvo tvrdi da je to, po svemu sudeći, radna verzija dopisa, koja sadrži ispravke, pa prema tome nema pokazatelja za to da je samo pismo uopšte poslano MKCK-u. Tužilaštvo isto tako osporava datum na dopisu, s obzirom na neke od događaja o kojima se u njemu govori.³³ Vijeće je, nakon što je pregledalo dopis, koji je potpisao optuženi, napomenulo da on, po svemu sudeći, zaista sadrži rukom unesene ispravke. Zato Vijeće ne može da utvrdi da li je taj dopis uopšte upućen MKCK-u u ovom ili u nekom drugačijem obliku i/ili da li je rukom unesene ispravke unio optuženi ili neko drugi. Prema tome, dokazna vrijednost tog dopisa je mala i Vijeće ga neće uvrstiti u spis bez posredstva svjedoka.

25. Dokument broj 1D26800 na osnovu pravila 65ter je dopis Biljane Plavšić generalu Mackenzieju od 8. jula 1992., kojim Biljana Plavšić obavještava Mackenzieja o kršenju prekida vatre od strane Armije BiH u Sarajevu. Tužilaštvo se protivi prihvatanju ovog dokumenta na osnovu toga što na njemu nema zaglavlja ili službenog pečata koji bi ukazivao na to da je dokument odatlan. Osim toga, tužilaštvo je dovelo u pitanje autentičnost dopisa, budući da je

---

³¹ Odgovor, Dodatak A, str. 1-2.

³² Odgovor, Dodatak A, str. 4.

³³ Odgovor, Dodatak A, str. 4-6.

isti dostavljen samo na engleskom jeziku.³⁴ Vijeće, nakon što je pregledalo dopis, napominje da je on relevantan za Optužnicu, budući da se tiče događaja koji su se zbili u Sarajevu jula 1992., a naročito kršenja sporazuma o prekidu vatre i protestā srpskog rukovodstva s tim u vezi. Nadalje, dopis je potpisala Biljana Plavšić i on nosi oznaku da je poslat faksom 10. jula 1992. S obzirom na to, Vijeće smatra da je razumno pretpostaviti da je dopis poslat Mackenzieju 10. jula 1992. Vijeće isto tako ne vidi nikakav problem što se tiče autentičnosti toga dopisa, premda je isti dostavljen samo na engleskom, budući da su primaoci govornici engleskog, pa je dokument mogao da bude sastavljen na engleskom jeziku. Što je važnije, potpis Biljane Plavšić je jasno vidljiv. Prema tome, Vijeće smatra da dokument 1D26800 isto tako ima dokaznu vrijednost, pa će prema tome biti uvršten u spis.

26. Tužilaštvo se protivi prihvatanju dokumenta 1D32311 na osnovu toga što on nema dokaznu vrijednost, jer u njemu nema informacija u vezi sa "daljnjim krivičnim gonjenjem i rješavanjem predmeta", i na osnovu toga što je taj dokument trebalo predočiti svjedoku koji je svjedočio po pitanju istrage zločina protiv nesrba.³⁵ Vijeće kao prvo podsjeća na svoj raniji zaključak da propust strane u postupku da ponudi neki dokument posredstvom svjedoka sam po sebi ne sprečava da on bude ponuđen bez posredstva svjedoka i da takav dokument može biti prihvaćen ako njegovu dokaznu vrijednost suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.³⁶ Nakon što je pregledalo sporni dokument, presudu Vojnog suda RS u Sarajevu nad četiri rezervna vojnika VRS-a, Vijeće smatra da je on relevantan za pitanje istraživanja zločina protiv nesrba. Vijeće se isto tako uvjerilo da je dokument na prvi pogled jasan i da ima dovoljno pokazatelja autentičnosti. Prema tome, Vijeće smatra da taj dokument ima dokaznu vrijednost, pa će ga i prihvatiti bez posredstva svjedoka.

27. Tužilaštvo se protivi prihvatanju dokumenta 1D004900 na osnovu toga što je on irelevantan, budući da se odnosi na opšte kriminalne aktivnosti unutar grada Sarajeva.³⁷ Vijeće se s tim slaže. Riječ je o Biltenu Uprave bezbjednosti Štaba Vrhovne komande OS Republike BiH iz avgusta 1993. U njemu se nakratko pominje da je eksploziv unesen u grad i aktiviran na daljinsko upravljanje, te da su imućni građani pritvarani i da im je više osoba iznuđivalo novac. Optuženi tvrdi da to pokazuje da se "od ekstremista iz redova Armije BiH očekivalo da vrše

---

³⁴ Odgovor, Dodatak A, str. 9-10.

³⁵ Odgovor, Dodatak A, str. 9-10.

³⁶ Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka (Srebrenica), 22. maj 2012., par. 17; Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka (taoci), 1. maj 2012., par. 11; Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokumenata koji se odnose na Sarajevo bez posredstva svjedoka, 11. maj 2012., par. 12; Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokumenata bez posredstva svjedoka (opštine), 25. maj 2012., par. 11-12.

³⁷ Odgovor, Dodatak A, str. 26.

subverzivne terorističke operacije po Sarajevu".³⁸ Međutim, u dokumentu se ne navode nikakvi konkretni incidenti ili konkretne žrtve, niti je optuženi pokušao da pokaže kako se te "subverzivne terorističke operacije" odnose na bilo koju od tvrdnji iz Optužnice. Vijeće, prema tome, smatra da na prvi pogled ne postoji veza između ovog dokumenta i bilo kojeg pitanja relevantnog za ovaj predmet, i da je, bez daljnje kontekstualizacije, njegova dokazna vrijednost minimalna ili nepostojeća. Prema tome, Vijeće neće uvrstiti dokument 1D00490 u spis.

28. Što se tiče dokumenta 1D00504, tužilaštvo tvrdi da taj dokument ne bi trebalo da bude prihvaćen bez prisustva svjedoka zato što ne postoje dovoljne indikacije o pouzdanosti i dokaznoj vrijednosti informacija navedenih u njemu.³⁹ Vijeće napominje da je riječ o još jednom Biltenu Uprave bezbjednosti Štaba Vrhovne komande OS Republike BiH, ovaj put iz oktobra 1993. Ono tvrdi da je Služba vojne bezbjednosti saznala "preko svog izvora" da je bivši član poznatog sarajevskog vokalnoinstrumentalnog sastava "Bijelo dugme" kazao jednom broju novinara u hotelu "Holiday Inn" da službeni vladini organi vlasti svjesno izlažu narod patnjama tako što obustavljaju dostavu električne energije, vode, plina i humanitarne pomoći. Iako je pitanje obustave komunalnih usluga građanima Sarajeva relevantno u ovom predmetu, Vijeće ipak smatra da informacije u ovom dokumentu, budući da dolaze iz autonomnog izvora i predstavljaju informacije iz treće ruke, imaju tako malu dokaznu vrijednost da ne mogu da budu prihvaćene u spis bez propratnog iskaza svjedoka. Prema tome, Vijeće neće uvrstiti dokument 1D00504 u spis bez posredstva svjedoka.

29. Tužilaštvo tvrdi da dokument 1D01874 ne bi trebalo da bude uvršten u spis bez posredstva svjedoka, zato što je irelevantan i ne potkrepljuje tvrdnje za potrebe kojih se navodi.⁴⁰ Vijeće napominje da se radi o redovnom borbenom izvještaju SRK-a Glavnom štabu VRS-a, koji je upućen 22. decembra 1993. Optuženi tvrdi da je isti relevantan za tačku 3 (progon) i sa njom povezane tvrdnje o diskriminiranju nesrba, budući da pokazuje da je bilo Muslimana koji su služili u VRS-u.⁴¹ Međutim, kako je to tačno pokazalo tužilaštvo, u dokumentu se ne pominju Muslimani koji služe u VRS-u. Prema tome, Vijeće neće uvrstiti dokument 1D01874 u spis bez posredstva svjedoka.

30. Tužilaštvo tvrdi da dokument 1D03777 ne bi trebalo da bude prihvaćen u spis, budući da optuženi nije pokazao da je on relevantan za predmet.⁴² Vijeće napominje da taj dokument predstavlja hitni zahtjev za odgovor, koji je Gordan Milinić uputio Glavnom štabu VRS-a i

---

³⁸ Zahtjev, Dodatak A.

³⁹ Odgovor, Dodatak A, str. 9.

⁴⁰ Odgovor, par. 10, Dodatak A, str. 32-33.

⁴¹ Zahtjev, Dodatak A.

kojim se traže informacije o incidentu u kojem su sudjelovali neki pripadnici VRS-a koji su otvarali vatru na vozila na jednoj raskrsnici na Palama. Optuženi tvrdi da je ovaj dokument relevantan za tačke 9 (terorisanje) i 10 (protivpravni napadi) Optužnice, budući da pokazuje da su se neovlašteni i nekontrolisani napadi primjereno kažnjavali. Međutim, Vijeće ne uspijeva da sagleda kako je incident koji se zbio na Palama, a o kojem su Vijeću dostupne tek oskudne informacije, relevantan za tačke 9 i 10 Optužnice, pogotovo ako se uzme u obzir da se te tačke tiču samo navodne kampanje granatiranja i pucanja iz snajpera na grad Sarajevo i njegove građane. Prema tome, Vijeće dokument 1D03777 neće uvrstiti u spis bez posredstva svjedoka.

31. Što se tiče dokumenta 1D07511, izvještaja komande SRK-a o vojnoj i političkoj situaciji od 18. avgusta 1995., tužilaštvo tvrdi da je ovaj izvještaj, budući da se odnosi na pitanje efektivne kontrole koju je imao optuženi, trebalo predložiti svjedocima, nekom poput Dragomira Miloševića ili nekog drugog iz redova SRK-a, kako bi ga on valjano kontekstualizirao.⁴³ Optuženi tvrdi da je izvještaj relevantan za tačke 9 i 10 Optužnice i njegovu efektivnu kontrolu nad događajima na ratištu, pogotovo imajući u vidu probleme vezane za lažno izvještavanje.⁴⁴ Vijeće je pregledalo izvještaj i napominje da se on odnosi na efektivnu kontrolu optuženog nad SRK-om u kontekstu lažnog izvještavanja, ali isto tako i na napore SRK-a da spriječi "novu ofenzivu kojom bi se obustavila blokada Sarajeva". Prema tome, jasno je da je ovaj dokument važan za ovaj predmet. Iako je mogao da bude podnesen preko Dragomira Miloševića, naročito imajući u vidu dužinu njegovog svjedočenja, Vijeće isto tako podsjeća na svoj raniji zaključak da propust strane u postupku da ponudi neki dokument posredstvom svjedoka sam po sebi ne sprječava da on bude ponuđen bez posredstva svjedoka i da takav dokument može biti prihvaćen ako njegovu dokaznu vrijednost suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.⁴⁵ Vijeće nadalje smatra da je dokument na prvi pogled jasan i da je nedovoljno konkretna kontekstualizacija preko svjedoka pitanje koje će ono ocijeniti kada dokumentu bude pridavalo primjerenu težinu. Vijeće se prema tome uvjerilo da je dokument 1D07511 relevantan i da ima dokaznu vrijednost, te da potreba da se osigura pravično suđenje ne nadmašuje suštinski njegovo prihvatanje. Ono će shodno tome prihvatiti dokument 1D07511 u spis bez posredstva svjedoka.

32. Tužilaštvo se protivi dokumentu 1D01107, to jest "službenoj zabilješci" srpske policijske stanice na Ilidži od 30. aprila 1992., na osnovu toga što ne postoje dovoljni pokazatelji pouzdanosti i dokazne vrijednosti za informacije sadržane u njemu i što ga je trebalo podnijeti

---

⁴² Odgovor, par. 9, Dodatak A, str. 53.

⁴³ Odgovor, Dodatak A, str. 55.

⁴⁴ Zahtjev, Dodatak A.

⁴⁵ V. gore, par. 26.

preko Tomislava Kovača, koji je u to vrijeme bio zapovjednik policije na Ilidži, ili Srđana Šehovca, čije ime se, izgleda, nalazi na zabilješci.⁴⁶ Kao što se navodi u paragrafu 26, propust strane u postupku da ponudi dokument preko svjedoka sam po sebi ne sprečava da se taj dokument ipak ponudi i da bude prihvaćen i bez posredstva svjedoka. Međutim, kao što je to bio slučaj sa dokumentom 1D01102,⁴⁷ ova zabilješka, premda nosi zaglavlje srpske policijske stanice na Ilidži, nema ni potpis ni pečat. Pored toga, Šehovčevo ime je rukom napisano na zabilješci, što implicira da ju je on sastavio. Međutim, Vijeće nema podataka u vezi s tim tko je unio rukom pisane dodatke, a budući da je zabilješka nepotpisana, nije jasno ni tko je pripremio i/ili kompilirao informacije navedene u njoj. Prema tome, isto tako nije jasno da li taj dokument predstavlja finaliziranu službenu zabilješku ili naprosto radnu verziju i da li je podnesen i/ili prosljeđen od strane policijske stanice na Ilidži. Prema tome, Vijeće neće uvrstiti dokument 1D01107 u spis bez posredstva svjedoka.

IV. Dispozitiv

33. Prema tome, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 89 Pravilnika, ovim djelimično **ODOBRAVA** Zahtjev i:

- (a) **ODOBRAVA** optuženom da na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter doda dokumente obilježene brojevima 15611 i 17058 na osnovu pravila 65ter;
- (b) **PRIHVATA** u spis dokumente obilježene sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 1D00365, 1D00615, 1D01097, 1D01178, 1D01323, 1D01460, 1D01518, 1D01520, 1D01536, 1D01577, 1D01578, 1D01596, 1D01597, 1D01609, 1D01613, 1D01661, 1D01662, 1D01663, 1D01673, 1D01676, 1D01679, 1D01707, 1D01708, 1D01709, 1D01715, 1D01721, 1D01722, 1D01725, 1D01728, 1D01743, 1D01746, 1D01751, 1D01756, 1D01761, 1D01767, 1D01768, 1D01769, 1D01771, 1D01774, 1D01775, 1D01777, 1D01778, 1D01779, 1D01780, 1D01785, 1D01786, 1D01787, 1D01790, 1D01858, 1D02741, 1D02742, 1D02745, 1D03000, 1D03264, 1D03469, 1D04973,

⁴⁶ Odgovor, Dodatak, str. 58-59. Tužilaštvo se također protivi ovoj zabilješci na temelju toga što je njen prijevod bio nekompletan jer nije sadržavao prijevod rukom pisanih dijelova. Međutim, čini se da je u međuvremenu optuženi učitao cijeli, revidirani prijevod zabilješke, tako da to više ne predstavlja problem.

1D07501, 1D07506, 1D07508, 1D07511, 1D07515, 1D07516, 1D07520,
1D07541, 1D07549, 1D07554, 1D08060, 1D20336, 1D20541, 1D25062,
1D26800, 1D26858, 1D29024, 1D29736, 1D32311, 1D40453, 1D40483,
1D40650, 1D40653, 1D40655, 1D44043, 1D55013, 1D65292, 1D65303,
1D70491, 1D71029, 15611 i 17058;

- (c) **UPUĆUJE** Sekretarijat da dokumentima koji se navode u paragrafu (b) gore dodijeli brojeve dokaznog predmeta ; i
- (d) **ODBIJA** ostatak Zahtjeva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 7. aprila 2014.
u Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

---

⁴⁷ V. gore, par. 23.